

Κεφάλαιο 1. §§ 1-5

Η καταγωγή του Αγησίλαου
και η εκλογή του στη θέση του βασιλιά

Ενδεικτικοί διδακτικοί στόχοι:

1. Να πληροφορηθούν οι μαθητές για ποιο λόγο ο Ξενοφώντας θεωρεί τον Αγησίλαο άξιο επαίνου και να εκτιμήσουν τα στοιχεία που παρουσιάζει για πλέξει το εγκώμιό του Σπαρτιάτη βασιλιά, όπως καταγωγή, βασιλική γενιά, πόλη-πατρίδα, τρόπο εκλογής.
2. Να διαπιστώσουν τη διαφορά ανάμεσα στο ιστορικό κείμενο και στο εγκώμιο με παράλληλη αναφορά στα «Ελληνικά» του ίδιου συγγραφέα.
3. Να γνωρίσουν τα πρώτα δείγματα εκφραστικών τρόπων και τεχνικής του εγκωμιαστικού λόγου.

1. Ερμηνευτικές ερωτήσεις

Ανοικτού τύπου

A Σύντομης απάντησης

§§ 1-3

1. Ποιους χαρακτηρισμούς αποδίδει ο Ξενοφώντας στον Αγησίλαο και στη Σπάρτη στο προοίμιο του εγκωμίου του; Να τους αναφέρετε με τις λέξεις που χρησιμοποιεί.
2. Να αναφέρετε συνοπτικά ποια στοιχεία αποτελούν απόδειξη της ευγενικής καταγωγής του Αγησιλάου σύμφωνα με τον συγγραφέα.
3. Πως δικαιολογεί ο συγγραφέας την προσπάθειά του να γράψει έπαινο για τον Αγησίλαο, αν και πιστεύει ότι δε θα είναι αντάξιος της αρετής του;

§ 4

4. Σε ποιο σημείο υπερέρχει το πολίτευμα της Σπάρτης από τα πολιτεύματα άλλων ελληνικών πόλεων σύμφωνα με το συγγραφέα;
5. Τι θαυμάζει και επαινεί περισσότερο ο συγγραφέας στη στάση της πολιτείας της Σπάρτης απέναντι στους βασιλείς της;

§ 5

6. Ποιος άλλος εκτός από τον Αγησίλαο διεκδικούσε το βασιλικό αξίωμα της Σπάρτης μετά το θάνατο του Άγιδος;
7. Με ποια κριτήρια η πόλη της Σπάρτης προτίμησε τον Αγησίλαο για το βασιλικό αξίωμα;
8. Σε ποιες αρετές του Αγησιλάου αναφέρεται ο συγγραφέας στο προοίμιο (1, 1-5); Να τις αναφέρετε συνοπτικά.
9. Ποιο γεγονός αποδεικνύει ότι ο Αγησίλαος διακρινόταν για τις αρετές του και πριν πάρει το βασιλικό αξίωμα;

B. Ελεύθερης ανάπτυξης

§§ 1-3

1. Ποιο σκοπό¹⁹ νομίζετε ότι εκπληρώνει ο Ξενοφώντας γράφοντας το εγκώμιο για τον Αγησίλαο; Να αναπτύξετε τη γνώμη σας με βάση τα στοιχεία που αναφέρει στο προοίμιο.
2. Ο συγγραφέας δηλώνει ότι είναι δύσκολο να γράψει κανείς έπαινο αντάξιο της αρετής του Αγησιλάου. Ποιους στόχους νομίζετε ότι επιδιώκει με αυτή τη δήλωση στην αρχή του λόγου του²⁰;
3. Με ποιους λεκτικούς ή εκφραστικούς τρόπους τονίζει ο Ξενοφώντας πόσο σπουδαία ήταν η καταγωγή του Αγησιλάου; Να αναφέρετε παραδείγματα²¹.

¹⁹ Σκοπός διδακτικός - παιδαγωγικός.

²⁰ α) Να κερδίσει τη συμπάθεια του αναγνώστη για τη συγγραφική του ικανότητα και β) να δημιουργήσει προσδοκίες για έναν εξαιρετικά υψηλό έπαινο, ώστε ό, τι αναφέρει στη συνέχεια για τον Αγησίλαο να μη φανεί υπερβολικό και αναξιόπιστο.

²¹ Σχήμα υπερβολής: *ὅτι τελέως ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγένετο*,
ρητορική ερώτηση: *τί ἂν τις μείζον ... βασιλεύσιν;*
αντίθεση και ομοιοτέλετο ή ομοιοκατάληκτο: *οὐ δευτέρων πρωτεύουσιν ἀλλ' ἡγεμόνων ἡγεμονεύουσιν*,
χρήση υπερθετικού: *ἐντιμώτατον, ἐνδοξοτάτη*, σύγκριση: *τὸ γένος αὐτῶν τῆς πατρίδος ἐντιμώτατον*.

4. Ποια στοιχεία σχετικά με την καταγωγή του Αγησιλάου θεωρεί ο Ξενοφώντας ότι αξίζει να εγκωμιαστούν;

§ 4

5. Να γράψετε ποια αρετή αναγνωρίζει στα δυο βασιλικά γένη της Σπάρτης ο Ξενοφώντας και να εξηγήσετε ποιο σκοπό υπηρετεί ο έπαινος της πόλης στο εγκώμιο του Αγησιλάου.
6. Που οφείλεται η σταθερότητα του σπαρτιατικού πολιτεύματος σύμφωνα με τα στοιχεία που μας δίνει ο συγγραφέας στην § 4;

§ 5

7. Να περιγράψετε τη διαδικασία με την οποία ο Αγησίλαος ανακηρύχθηκε βασιλιάς και να τη συγκρίνετε με όσα αναφέρει ο ίδιος ο συγγραφέας στα Έλληνικά του για το ίδιο γεγονός²². Να αναφέρετε τις διαφορές που παρατηρείτε και να τις αιτιολογήσετε σύμφωνα με τη δική σας εκτίμηση.

§§ 1-5

8. Να εντοπίσετε τουλάχιστο δυο σημεία του κειμένου, όπου ο Ξενοφώντας με την τεχνική της σύγκρισης εξαίρει την προσωπικότητα του Αγησιλάου, και να τα αποδώσετε με δικά σας λόγια.
9. Να αναφέρετε τα στοιχεία του κειμένου που δημιουργούν κλιμάκωση του επαίνου προς το εγκωμιαζόμενο πρόσωπο.
10. Εκτιμώντας τις αρετές του Αγησιλάου που προβάλλονται στο προοίμιο (δόξα, ευγενική καταγωγή, εντιμότητα, αξιοπιστία) με τα προσωπικά σας κριτήρια να γράψετε ποια αξία θα είχαν για νέους της δικής σας ηλικίας και εποχής. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

²² Έλληνικά 3.3.1-4, βλ. παραθέματα, κείμενο 3.

Ερωτήσεις κλειστού τύπου ή συνδυασμός ανοικτού και κλειστού τύπου

§§ 1 - 3

1. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο αν οι ακόλουθες προτάσεις αποδίδουν σωστά ή λανθασμένα πληροφορίες του κειμένου. Ο συγγραφέας προκειμένου να εξάρει την προσωπικότητα του Αγησιλάου υποστηρίζει ότι:

Σ Λ

α. Δεν είναι σωστό να μην απευθύνει κανείς στον Αγησίλαο επαίνους έστω και κατώτερους από αυτούς που του αξίζουν.	☐	☐
β. Η πόλη στην οποία ήταν βασιλιάς δεν ήταν και τόσο σπουδαία όσο ο ίδιος.	☐	☐
γ. Καταγόταν από βασιλική γενιά πιο ξακουστή και από τη φήμη του Ηρακλή.	☐	☐
δ. Η πόλη του ποτέ δεν αμφισβήτησε το θεσμό της βασιλείας και έχει το πιο σταθερό πολίτευμα από όλες τις άλλες.	☐	☐
ε. Κρίθηκε από την καλύτερη πολιτεία άξιος για το άριστο αξίωμα του βασιλιά.	☐	☐
στ. Δεν αξίζει να επαινεί κανείς την πατρίδα του Αγησιλάου περισσότερο από τον ίδιο.	☐	☐
- B. Να εξηγήσετε γιατί η πρόταση (δ) αποτελεί ή δεν αποτελεί, σύμφωνα με την επιλογή σας, έπαινο για τον Αγησίλαο.

§§ 4-5

2. A. Να κατατάξετε τις ακόλουθες προτάσεις σύμφωνα με τη χρονική ακολουθία των γεγονότων που περιγράφουν
- Ὁ Ἀγησίλαος οὖν ... ἠξιόθη τοῦ καλλίστου γέρωσ.
 - Ὁ Ἄγις ἐτελεύτησεν βασιλεὺς ὢν.
 - Λεωτυχίδας καὶ Ἀγησίλαος ἐρίσαντο περὶ τῆς ἀρχῆς, ὁ μὲν ὡς υἱὸς ὦν Ἄγιδος, ὁ δὲ ὡς υἱὸς Ἀρχιδάμου.

δ. Ἀγησίλαός γε ἐδόκει καὶ πρὶν ἄρξαι ἄξιός εἶναι τῆς βασιλείας, ὅτε ἔτι Ἄγις ἐβασίλευεν.

ε. Ἡ πόλις ἔκρινε Ἀγησίλαον ἀνεπικλητότερον εἶναι τοῦ Λεωτυχίδα.

B. Να περιγράψετε σύντομα πώς αναδείχθηκε ο Αγησίλαος βασιλιάς της Σπάρτης αναφέροντας τα στοιχεία των παραπάνω προτάσεων, σύμφωνα με τη χρονική ακολουθία που τα κατατάξατε.

3. A. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο τα στοιχεία που αποδεικνύουν, σύμφωνα με το κείμενό σας, ότι οι Σπαρτιάτες εκτιμούσαν τις αρετές του Αγησιλάου. Υπάρχουν δυο σωστές απαντήσεις.

Το ότι οι Σπαρτιάτες εκτιμούσαν τις αρετές του Αγησιλάου αποδεικνύεται από το γεγονός ότι:

- Τον θεωρούσαν ανώτερο από τον Ηρακλή.
- Ποτέ δεν αμφισβήτησαν τη βασιλική του εξουσία.
- Τον ανακήρυξαν ήδη βασιλιά, πριν το θάνατο του Ἄγιδος.
- Ακύρωσαν την εκλογή του Λεωτυχίδα ως βασιλιά για χάρη του.
- Προτίμησαν να κάνουν αυτόν βασιλιά αντί του Λεωτυχίδα.
- Ποτέ δεν τον έκριναν για την ιδιωτική του ζωή.

B. Να γράψετε δυο φράσεις ή προτάσεις του κειμένου που να τεκμηριώνουν τις επιλογές σας.

2. Γραμματικές ασκήσεις

§§ 1-3

1. Να εντοπίσετε στις παραγράφους 1-3 τα ουσιαστικά της Α' και Β' κλίσης και να τα γράψετε στο τετράδιό σας σε δυο στήλες ανάλογα με την κλίση τους.
2. Να μεταφέρετε όλες τις λέξεις του ακόλουθου αποσπάσματος στον ενικό αριθμό: ὥστε οὐ δευτέρων πρωτεύουσιν, ἀλλ' ἡγεμόνων ἡγεμονεύουσιν.

3. δόξης, ἄξιον, ἀγαθός, τοῦτο, εὐγενείας, αὐτοῦ, μείζον, προγόνους, ἰδιώταις, πόλεως, ἐντιμότερον, ἐνδοξοτάτη, τις: Να κατατάξετε τις λέξεις στον ακόλουθο πίνακα σύμφωνα με τη γραμματική κατηγορία στην οποία ανήκουν.

Ουσιαστικά	Επίθετα	Αντωνυμίες

4. Να συνδέσετε τα ρήματα και τους ρηματικούς τύπους με τα γραμματικά χαρακτηριστικά που τους αντιστοιχούν. Δυο στοιχεία της Β στήλης περισσεύουν.

α. ἔχοι	απαρμφ. β' αορ. ενεργ. φωνής
β. γράψαι	οριστική ενεστ. ενεργητ. φωνής
γ. εἰπεῖν	παρατατικός μέσης φωνής
δ. ἀπομνημονεύεται	ευκτική ενεστ. ενεργητ. φωνής
ε. ἡγεμονεύουσι	οριστική αοριστ. β' μέσης φωνής
στ. ἐγένετο	οριστική ενεστώτα μέσης φωνής
	απαρέμφ. αοριστ. ενεργ. φωνής
	ευκτ. μέλλοντα ενεργ. φωνής

5. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τα κατάλληλα πρόσωπα των ρημάτων «εἰμί» και «ἔχω» στην οριστική των χρόνων που ζητούνται.

χρόνοι	π ρ ό σ ω π α			
	ἐγώ	οὗτος	ὕμεις	οὗτοι
Ενεστώ- τας				
Μέλλον				
Αόριστος				
Παρακεί- μενος				

6. Να συμπληρώσετε τα ουσιαστικά με τις κατάληξεις που λείπουν και να τονίσετε.

άρθρο	όνομα	άρθρο	όνομα	άρθρο	όνομα
ἡ	ἄρετ-	τοὺς	ἔπαιν-	τὴν	δοξ-
τῶν	προγον-	τῆ	εὐγενει-	τῷ	Ἀγησιλα-
τοὺς	ἰδιωτ-	τῶν	ἄρετ-	οἱ	ἰδιωτ-

§§ 4-5

7. Να υπογραμμίσετε το σωστό μέρος της γραμματικής αναγνώρισης των λέξεων που ακολουθούν.

- α. πατρίδα: είναι ονομαστική / αιτιατική ενικού αριθμού
 β. φανερά : είναι επίθετο / επίρρημα θετικού βαθμού
 γ. γένος: είναι δευτερόκλιτο / τριτόκλιτο ουσιαστικό
 δ. τάδε: είναι αόριστη / δεικτική αντωνυμία
 ε. ἀδιάσπαστος: είναι δευτερόκλιτο / τριτόκλιτο επίθετο
 στ. κρίνασα: είναι επίθετο / μετοχή

8. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των λέξεων στην παρένθεση.

- α. Ὁ Ξενοφῶν _____ (γράφω: οριστ. αορίστου) ἔπαινον τοῦ _____ (γένος) καὶ τῆς _____ (πατρίς) τοῦ Ἀγησιλάου.
 β. Οὗτος _____ (ἔπαινω) τὴν _____ (πόλις) τῆς Σπάρτης, ὅτι οὐδεπώποτε _____ (φθονῶ: αόριστος) τοὺς _____ (βασιλεύς) αὐτῆς.
 γ. Οἱ _____ (βασιλεύς) τῆς Σπάρτης οὐδεπώποτε ὠρέχθησαν _____ (μέγας: συγκρ. βαθμός) ἀρχῶν ἢ τούτων ἐφ' οἷσπερ παρέλαβον τὴν _____ (βασιλεία).
 δ. Ὁ Ἀγησίλαος ἄξιος _____ (δοκῶ: παρατατικός) _____ (εἰμί: απαρέμφατο ενεστ.) τῆς βασιλείας.
 ε. Ἡ πόλις _____ (κρίνω: αόριστος) Ἀγησίλαον _____ (ἀνεπίκλητος: συγκριτικός) εἶναι Λεωτυχίδα καὶ ἐστήσατο τοῦτον _____ (βασιλεύς).

- στ. Οὗτος ἐκρίθη ὑπὸ τῶν _____ (ἀγαθός: σε υπερθετικό με θέμα **ἀρ-**) καὶ ἠξιώθη τοῦ _____ (καλός: σε υπερθετικό) γέρωσ.
 ζ. Καὶ τοῦτο τεκμήριον _____ (εἰμί: σε οριστική ενεστώτα) τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ ἐν τῷ πρὶν ἄρξαι αὐτὸν _____ (χρόνος).

9. Με τη βοήθεια της Γραμματικής σας, σσ. 120-121, §§1 93-194 και σσ. 123-124, §§ 196-197, να συμπληρώσετε τον πίνακα με τους τύπους των επιθέτων στους άλλους βαθμούς, στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση.

	θετικός	συγκριτικός	υπερθετικός
1.	ἄξιος		
2.			ἀρίστων
3.		μείζον (ουδέτερο)	
4.			ἐνδοξοτάτη
5.	φανερὰ		

10. Να σχηματίσετε τα πρόσωπα του ρήματος στο χρόνο και την ἐγκλίση που ζητούνται επιλέγοντας ἀπὸ τον πίνακα το κατάλληλο ρηματικό θέμα και την απαιτούμενη κατάληξη.

καταλυ-, καταλυσ-, κατελυσ-, κατελυ-, καταλελυ-, κατελελυ- .	-ετε, -ομεν, -οις, -κα, -κει, -οιεν, -ετω, -ας, -οιμι, -ωμεν, -ον, -οντων, -ης, -ητε, - αιμεν, -ουσι, -ατε. -ομεν, -αιεν,
--	---

- α. Ὑποτακτική ενεστώτα: Ἡμεῖς _____
 β. Ευκτική μέλλοντος: Σὺ _____
 γ. Παρατατικός: Ἕμεῖς _____
 δ. Ευκτική αορίστου: Οὗτοι _____
 ε. Οριστική παρακειμένου: Ἐγὼ _____
 στ. Ὑπερσυντέλικος: Οὗτος _____
 ζ. Οριστική αορίστου: Σὺ _____
 η. Ευκτική ενεστώτα: Ἐγὼ _____
 θ. Προστακτική αορίστου: Σὺ _____
 ι. Προστακτική ενεστώτα: Οὗτοι _____

3. Συντακτικές ασκήσεις

1. Να σχηματίσετε προτάσεις με τα σύνολα των λέξεων που δίνονται και να τις μεταφράσετε στη νέα ελληνική.

α. οὐ, τῆς, τοῦ, ἔπαινον, ἀρετῆς, Ἀγησιλάου, ῥάδιόν, ἄξιον, ἔστιν, γράψαι.

β. οἶ, τοῦ, ἐκ, οὐκ, Ἀγησιλάου, ιδιωται, πρόγονοι, βασιλεῖς, βασιλέων, ἦσαν, ἀλλά.

2. Να συνδέσετε τις λέξεις της Α στήλης με το συντακτικό χαρακτηρισμό της Β στήλης που τους αντιστοιχεί και να συμπληρώσετε τα κενά στην ίδια στήλη. Δυο στοιχεία της Β στήλης περισσεύουν.

Στήλη Α΄

Στήλη Β΄

δόξης ▶

επιρρ. προσδ. χρόνου

έντιμότατον ▶

επιθ. προσδ. στο _____

εμπροθ. προσδ. της αιτίας

καλῶς ▶

γενική αντικειμ. από το _____

νῦν ▶

εμπροθ. προσδ. του σκοπού

επιρρ. προσδ. τρόπου

μειόνων ▶

αντικείμενο στο _____

διὰ τοῦτο ▶

κατηγορούμενο στο _____

3. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο αν οι τύποι των ρημάτων της Α στήλης ανήκουν σε ρήματα μεταβατικά ή αμετάβατα. Στη Δ στήλη να γράψετε τα αντικείμενα των μεταβατικών.

	A	Μετβ.	λμτβ.	Δ
α.	γράφαι	☐	☐	
β.	ἑστήσατο	☐	☐	
γ.	ἐγένετο	☐	☐	
δ.	ἔτελεύτησεν	☐	☐	
ε.	ἡγεμονεύουσιν	☐	☐	

4. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο το σωστό συντακτικό χαρακτηρισμό των υπογραμμισμένων λέξεων και να συμπληρώσετε στα κενά με ποιες λέξεις συντάσσονται ή σε ποιες λέξεις αναφέρονται.

α. ... ἄξιον ἐπαινέσαι
τὴν πατρίδα καὶ τὸ
γένος αὐτοῦ

υποκείμενο στο _____
 κατηγορούμενο στο _____
 κατηγορμ. αντικ. στο _____
 αντικείμενο στο _____
 επεξήγηση στο _____

β. ...ἡ πόλις ... τοῦτον
 ἐστήσατο βασιλέα.

υποκείμενο στο _____
 κατηγορούμενο στο _____
 επιθετ. προσδ. στο _____
 κατηγορμ. αντικ. στο _____
 αντικείμενο στο _____

γ. Ἐπεὶ γὰρ Ἄγις
βασιλεὺς ὄν
 ἐτελεύτησεν, ...

υποκείμενο στο _____
 κατηγορούμενο στο _____
 επιθετ. προσδ. στο _____
 επεξήγηση στο _____
 αντικείμενο στο _____

4. Λεξιλογικές - σημασιολογικές ασκήσεις

1. Να επιλέξετε τη σωστή απόδοση στη νέα ελληνική της φράσης και της λέξης με τη σημασία που έχουν στο κείμενο.

α.	☐ πανεύκολο	β.	☐ αποζημίωση
οὐ	☐ ακατόρθωτο	γέρας	☐ τιμητικό προνόμιο
ῥάδιον	☐ συνηθισμένο	(§ 5)	☐ ανταμοιβή
	☐ καθόλου εύκολο		☐ αντάλλαγμα
	☐ ασυνήθιστο		☐ βραβείο

2. Να συνδέσετε τα ρήματα ή τους ρηματικούς τύπους της Α στήλης με τα παράγωγά τους ονόματα της Β στήλης. Μία λέξη της Β στήλης περισσεύει.

Α	Β
γράφαι ▶	τύχη
έγένετο ▶	παραλαβή
ἔχοι ▶	άγνωστος
ᾠρέχθησαν ▶	στάση
ἔστήσατο ▶	γροφή
	παραλήπτης
	βασίλεια
τυγχάνοι ▶	σχήμα
βασιλεύω ▶	όρεξη
παρέλαβον ▶	γεγονός

3. Από τις λέξεις της νέας ελληνικής που δίνονται να επιλέξετε και να γράψετε στα κενά αυτές που έχουν αντίθετη σημασία από τις λέξεις της αρχαίας. Δυο λέξεις της νέας ελληνικής περισσεύουν.

δημοκρατία, ανάξιος, περίφημος, κάκιστος, κρυφός,
μομφή, αδυναμία, άδοξος, αποσπασματικός

α. ἔπαινος _____	ε. ἔνδοξος _____
β. κάλλιστος _____	στ. τυραννίς _____
γ. συνεχής _____	ζ. φανερός _____
δ. ἄξιος _____	

4. Α. Να εξηγήσετε ποια είναι η σημασία της λέξης *ἀρχή* στα τέσσερα αποσπάσματα που ακολουθούν.

α. ἢ τε γὰρ πόλις ... ἐπεχείρησε καταλῦσαι τὴν **ἀρχὴν** αὐτῶν

β. οἱ τε βασιλεῖς ... ἐξ **ἀρχῆς** τὴν βασιλείαν παρέλαβον

γ. ἄλλη μὲν οὐδεμία **ἀρχὴ** φανερά ἐστι διαγεγενημένη ἀδιάσπαστος

δ. ἐρισάντων περὶ τῆς **ἀρχῆς** Λεωτυχίδα μὲν ... Ἀγησιλάου δὲ ...

- Β. Να σχηματίσετε δυο προτάσεις στη νέα ελληνική χρησιμοποιώντας τη λέξη «αρχή» με διαφορετική σημασία κάθε φορά²³.

²³ Στην (α) και στη (δ) πρόταση η λέξη δηλώνει τη «βασιλική εξουσία», στη (β) την αρχή

5. Εργασίες για το σπίτι

§§ 1-4

1. Αφού διαβάσετε το απόσπασμα από το *Ἑλένης ἐγκώμιον* του Γοργία να το συγκρίνετε με το κείμενο του Ξενοφώντα και να γράψετε ποιες ομοιότητες παρατηρείτε στην εισαγωγή (προοίμιο) των δυο λόγων²⁴.

§ 4

2. Να αναφέρετε τους βασικούς πολιτικούς και κοινωνικούς θεσμούς της Σπάρτης του 5ου - 4ου π. Χ. αιώνα και να περιγράψετε σύντομα τον τρόπο λειτουργίας τους. [Βλέπε «Η Σπάρτη κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 6ου αιώνα π. Χ.», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμος Β, σσ. 262-265, Εκδοτική Αθηνών, 1971.]

§ 5

3. Αφού ελέγξετε τη σύνταξη των απαρεμφάτων του κειμένου να γράψετε:
 - α. Σε ποιες περιπτώσεις πρόκειται για ταυτοπροσωπία και σε ποιες για ετεροπροσωπία.
 - β. Ποιο είναι το ρήμα ή ο ρηματικός τύπος με τον οποίο συντάσσονται.
 - γ. Ποιο είναι το υποκείμενό τους και ποιο το αντικείμενο ή το κατηγορούμενο, αν έχουν.

ως χρονικό σημείο και στη (γ) το πολίτευμα.

²⁴ Βλέπε παραθέματα, κείμενο 4.